

MALTA

QORTI TA' L-APPELL

S.T.O. PRIM IMHALLEF

SILVIO CAMILLERI

ONOR. IMHALLEF

TONIO MALLIA

ONOR. IMHALLEF

JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tat-30 ta' Mejju, 2014

Appell Civili Numru. 61/2012/2

Blanche Coppola

v.

Christopher Bonello

II-Qorti:

Rat ir-rikors li pprezentat ir-rikorrenti fis-27 ta' Jannar 2012 li jaqra hekk:

“1. Illi l-partijiet izzewgu f'Malta fil-knisja ta' Marija Bambina gewwa l-Isla nhar it-22 ta' Settembru 1996;

“2. Illi dan iz-zwieg gie registrat fir-Registru Pubbliku att numru 1289/1996 kopja tac-certifikat anness u mmarkat Dok. A;

“3. Illi minn dan iz-zwieg twieldu zewgt itfal, Dale li llum għandu tlettax-il sena u Sean li llum għandu tnax-il sena li t-tnejn u għalhekk it-tnejn għadhom minuri;

“4. Illi dan iz-zwieg tkisser irrimedjabbilment u l-partijiet kienu gew debitament awtorizzati permezz ta' digriet ta' din l-Onorabbi Qorti ta' nhar is-7 ta' Awwissu 2007 (Dig numru 1355/07) sabiex jipprocedu ghall-pubblikazzjoni tal-kuntratt ta' separazzjoni personali;

“5. Illi għalhekk is-separazzjoni personali bejn il-partijiet hija regolata permezz ta' kuntratt ta' separazzjoni personali in atti n-Nutar Stephanie Psaila datat wiehed u ghoxrin (21) ta' Awwissu tas-sena elfejn u sebgha (2007) kopja legali hawn annessa u mmarkata Dok B;

“6. Illi l-esponenti ilha separata legalment għal aktar minn erba' (4) snin;

“7. Illi ma hemmx possibilita' li l-partijiet jergħi jirrikoncijaw;

“8. Illi għalhekk r-rekwiziti tal-Artikolu 66B huma kollha rispettati, kif tirrikjedi l-ligi.

Kopja Informali ta' Sentenza

“Talbet li l-intimat jghid ghaliex din il-Qorti m'għandhiex:

“a) tiddikjara li z-zwieg ikkuntrattat bejn il-partijiet nhar it-22 ta' Settembru 1996 jigi mahlul u dikjarat bhala xolt;

“b) tordna li d-digriet ta' din l-Onorabbi Qorti jigi notifikat lid-Direttur tar-Registru Pubbliku sabiex dan il-hall taz-zwieg jigi debitament registrat skond il-ligi; u

“c) tagħti kull provvidiment ulterjuri li din il-Qorti jidrilha xierqa u opportuni.”

Rat il-verbali tal-kawza fosthom l-affidavits u depozizzjonijiet;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Familja mogħtja fis-27 ta' Gunju 2012 li permezz tagħha laqghet it-talbiet tar-rikorrenti u ippronunzjat il-hall taz-zwieg li hemm bejn il-partijiet celebrat fit-22 ta' Settembru 1996 u ordnat lir-Registratur tal-Qrati sabiex fi zmien xahar javza lid-Direttur tar-Registru Pubbliku bid-divorzju tal-partijiet biex dan jigi registrat fir-Registru Pubbliku ai termini tal-Artikolu 66A tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta u ordnat li l-ispejjeż ikunu bla taxxa bejn il-partijiet;

Rat ir-rikors tal-konvenuta li permezz tieghu hija talbet illi din il-Qorti tikkonferma s-sentenza msemmija fejn ippronunzjat il-hall taz-zwieg u ordnat ir-registrazzjoni tad-divorzju u anke dwar il-kap tal-ispejjeż izda li tikkoregi s-

Kopja Informali ta' Sentenza

sentenza msemmija fejn erronjament iddikjarat li r-rikorrenti ippruvat ukoll li ma hemm ebda arretrati ta' manteniment dovut lilha fis-sens li jigi indikat dak li kienet effettivamente xehdet ir-rikorrenti appellanti;

Rat ir-risposta tal-attur appellat li permezz tagħha issottometta illi l-appell kellu jigi michud u s-sentenza konfermata in toto;

Illi l-ewwel Qorti waslet għad-decizjoni tagħha b'dan il-mod;

“Illi ir-rikorrenti irnexxielha tissodisa ir-rekwiziti kollha mehtiega mil-Ligi sabiex zwieg jigi mahlul; u dana peress illi ippruvat illi l-partijiet ilhom legalment separati mill-21 ta' Awissu 2007;

“Illi gie ippruvat illi ma hemm l-ebda prospett ragonevoli ta' rikoncijazzjoni bejn il-partijiet;

“Illi r-rikorrenti ippruvat ukoll illi ma hemm l-ebda arretrati ta' manteniment dovuti lilha mill-intimat;”

Rat il-verbal tas-seduta tal-4 ta' Marzu 2014 li permezz tieghu il-kawza thalliet għas-sentenza wara li l-Avukati tal-partijiet trattaw l-appell;

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

Ikkonsidrat;

AGGRAVJU TAL-KONVENUTA

Illi **I-ewwel u uniku aggravju** tal-appellanti huwa fis-sens li I-ewwel Qorti fil-konsiderazzjonijiet tagħha erronjament indikat li r-rikorrenti ippruvat ukoll illi ma kien hemm ebda arretrati ta' manteniment dovut lilha mill-intimat u dan stante li minn imkien fl-atti tal-kawza ma jirrizulta dan anzi pjuttost jirrizulta I-kuntrarju stante li r-rikorrenti appellanti iddikjarat li hemm arretrati ta' manteniment li għadhom dovuti mill-intimat appellat.

Aktar il-quddiem I-appellanti tghid ukoll li I-fatt li għad hemm arretrati ta' manteniment dovuti ma jaffettwax id-dritt tagħha li titlob u tottjeni dikjarazzjoni li z-zwieg tagħha jinhall skont I-Artikolu 66B tal-Kodici Civili.

Dan I-artikolu jghid;

“66B. Bla īnsara għad-dispożizzjonijiet li ġejjin ta’ dan I-artikolu, id-divorzju ma jistax jingħata ħlief b’talba ta’ żewġ persuni miżżeewġa flimkien jew ta’ waħda minnhom kontra I-oħra, u sakemm il-qorti tkun sodisfatta li:

- (a) “*fid-data li jibdew il-proċeduri ta’ divorzju, il-miżżeewġin ikunu għexu mhux flimkien għal perjodu ta’, jew perjodi li jammontaw għal, mill-*

Kopja Informali ta' Sentenza

inqas erba' snin matul il-ħames snin minnufih preċedenti, jew ikunu għaddew mill-inqas erba' snin mid-data tas-separazzjoni legali; u

- (b) *"ma hemm l-ebda prospett raġonevoli għal rikonċiljazzjoni bejn il-miżżeuwġin; u*
- (c) *"il-miżżeuwġin u kull wild tagħhom qed jirċievu manteniment adegwat, fejn hu dovut, skont iċ-ċirkostanzi partikolari tagħhom, kif hemm maħsub fl-artikolu 57:*

"Iżda l-miżżeuwġin jistgħu f'kull żmien jirrinunzjaw għad-dritt tagħhom ta' manteniment:

"Iżda wkoll għall-fini ta' dan il-paragrafu, l-manteniment ordnat mill-qorti b'sentenza ta' separazzjoni jew miftiehem bejn il-miżżeuwġin f'kuntratt ta' separazzjoni għandu jiġi meqjus bħala manteniment adegwat:

"Iżda wkoll id-divorzu ppronunzjat bejn persuni miżżeuwġin li kienu separati b'kuntratt jew b'sentenza ma jgħib ebda bidla f'dak ordnat jew miftiehem bejniethom, ħlief għall-effetti tad-divorzu li joħorġu mil-liġi."

Għandu jingħad ghall-kjarezza illi l-Artikolu 57 jirreferi ghall-manteniment dovut ghall-minuri.

Kif pero` ivverbalizzza d-difensur tal-appellat fil-verbal tas-seduta tal-4 ta' Marzu 2014, il-parti tas-sentenza illi qed tappella fuqha l-appellant m'hijiex dik operattiva. Kif qalet il-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fil-kawza fl-ismijiet **Andrew Pace et v. Unscheduled Bus Service**, deciza fil-15 ta' Dicembru 2003:

Kopja Informali ta' Sentenza

“Il-Qorti ssib pjuttost stramb li parti vincenti f'gudizzju tappella mill-parti razzjonali, ossija minn motivazzjoni singolari tas-sentenza u ghalhekk ma tistax lanqas titqies bhala xi dikjarazzjoni **decisiva jew obligatorja** kif irid I-Artikolu 219 tal-Kap. 12.

“Il-Qorti tifhem illi bl-espressjoni ‘kap wiehed jew iz jed ta’ kull sentenza’ adoperata fl-Artikolu 240 tal-Kap. 12 jew f’dispozizzjonijiet ohra tal-Kodici tal-Procedura u Organizzazzjoni Civili fejn tissemma’ l-kelma ‘kap’ il-ligi qed tirreferi espressament ghall-kapi fil-parti operattiva tas-sentenza. Kapi li minnhom l-attur appellat jista’ jappella incidentalment jekk isib ruhu avversament kolpit.”

Din il-Qorti zzid ukoll illi I-Artikolu **226 (2)** tal-istess Kap. 12 jghid illi:

“Meta appell ma jsirx mis-sentenza kollha, għandhom jissemmew, fir-rikors tal-appell, il-kapi tas-sentenza li minnhom isir appell.” (sottolinear tal-Qorti).

Fil-fehma tal-Qorti huwa car li dak li gie citat dwar appell incidental i-japplika ghall-appell principali u fejn I-Artikolu 226 (2) isemmi l-kelma ‘kapi’ qed jirreferi ghall-istess tifsira ta’ dik il-kelma kif spjegat fis-sentenza citata. Dan kollu allura jfisser li appell, kemm principali u kemm incidental, jista’ jsir biss mill-parti dispozittiva tas-sentenza u allura l-parti decisiva u obligatorja kifgia` issemmu. Fil-kaz in ezami l-appellant qed tappella unikament minn wahda mir-ragunijiet ghaliex it-talba tagħha giet akkolta u allura minn motivazzjoni tas-sentenza li skont hi, m'hijiex korretta. Ladarba pero` din m'hijiex parti essenziali mis-sentenza u allura ma torbotx il-partijiet kif torbothom il-parti dispozittiva, il-Qorti għal ragunijiet purament procedurali kif anke qalet il-Qorti

Kopja Informali ta' Sentenza

tal-Appell fl-istess sentenza msemmija, se tiddikjara dan l-appell inammissibbli.

Dan ma jfissirx li l-appellanti ma tistax tiehu l-passi necessarji biex tircievi minghand l-appellat dak li hija għandha dritt tiehu mingħandu bhala manteniment – naturalment jekk dan hu l-kaz.

DECIZJONI

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tiddisponi mill-appell billi tiddikjarah inammissibbli u allura tichdu u tikkonferma s-sentenza appellata.

L-ispejjez tal-kawza fl-ewwel istanza jibqghu kif decizi mill-Qorti tal-Familja fis-sentenza appellata; dawk tal-appell a kariku tal-appellanti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----